

СЛОВА – ЦЕ ЗБРОЯ

Російська дипломатія є лише ще одним фронтом у війні проти України

Генрі Кіссінджер колись написав, що найважчим тягарем державного діяча є ухвалення рішень без достатнього часу та інформації, коли кожна помилка є незворотною.

Я переконався в цьому не тільки на полі бою, а й за столом переговорів.

Після десятиліть служби в армії я в 2019 році вступив до Острозької академії, щоб вивчати міжнародні відносини. Я думав, що це буде перерва від війни, але замість цього я відкрив для себе інше поле бою – дипломатію, де слова є зброєю, а рішучість – лінією фронту.

Міцні фланги мають таке ж значення в державному управлінні, як і у війні. Коли вони руйнуються, ворог рухається, щоб скористатися відкритою можливістю.

У той час, як Україна захищає своє існування, ми **стикаємося з противником, який розглядає дипломатію не як діалог, а як природне продовження своїх військових дій.**

Російські переговорники, як і генерали, борються, щоб виснажити, заплутати і розділити.

Їхня мета – не мир, а затягування часу; не компроміс у пошуках згоди, а завоювання шляхом обману.

Україна бореться за виживання вже 11 років. Але навіть зараз деякі західні країни закликають нас вести переговори з тими, хто прийшов нас вбивати.

Вони забувають дві прості істини.

По-перше, на кону стоїть не лише доля України, а й безпека Європи.

По-друге, будь-який «мир» з Москвою, який винагороджує агресію, є запрошенням до подальших воєн.

Кремль говорить про переговори лише тоді, коли відчуває тиск, і лише для того, щоб виграти час. **Мир на умовах Росії – це не мир, а капітуляція.**

Тому заклики поспішати з укладенням всеосяжної мирної угоди є небезпечно передчасними.

Справжнього миру не можна досягти, підписуючи документи, поки російські ракети вбивають цивільних.

Для цього потрібні час, сила і непохитне розуміння того, з ким ми маємо справу.

Так звана дипломатія Росії – це смертоносна зброя, успадкована від СРСР. Вона була створена не для вирішення конфліктів, а для маніпулювання ними. Щоб це зрозуміти, потрібно вивчити її архітекторів.

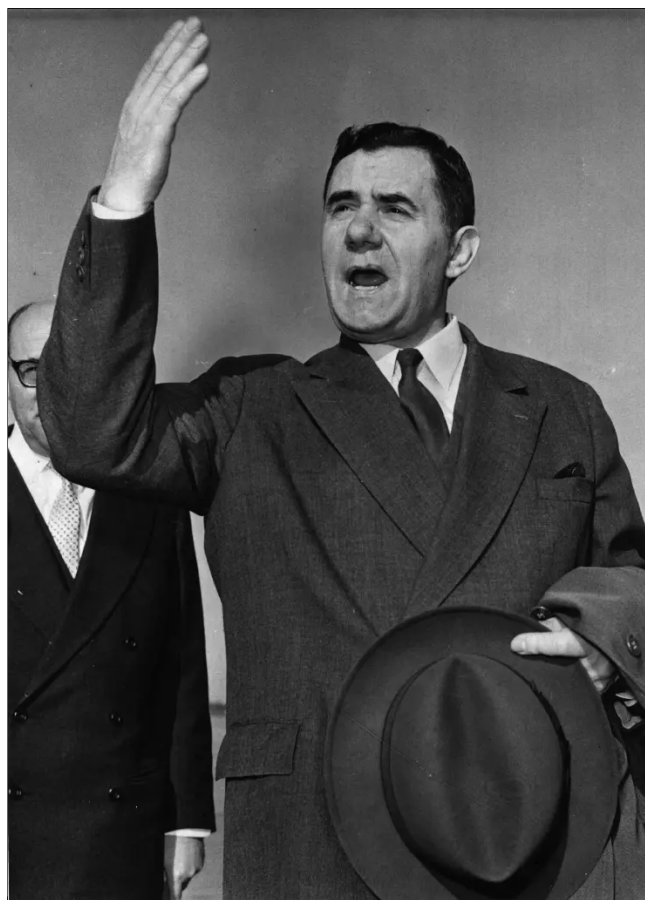
Андрій Громико, який понад 40 років обіймав посаду міністра закордонних справ СРСР, досконало опанував мистецтво переговорів як психологічного бою. Західні дипломати не дарма прозвали його «містером Ні».

Його місія полягала в тому, щоб затягувати, виснажувати і домінувати в розмові, доки інша сторона не поступиться. Кожна пауза була тактичною. Кожна промова – випробуванням на витривалість.

Ця традиція продовжується і сьогодні в особі Сергія Лаврова.

Поспостерегайте за ним на будь-якому міжнародному форумі: довгі монологи, вибіркові цитати, нескінченні відступи, покликані затулювати факти і відвернути увагу.

Це «тактика виснаження». Мета полягає в тому, щоб

Західні дипломати не дарма називали Андрія Громика «містером Ні». Getty Images

зробити дискусію настільки заплутаною, що правда втрачає сенс, а моральна ясність зникає.

Лавров, як і Громико до нього, втілює радянську спадщину переговорів як театру – вистави сили, покликані затягнути відповідальність.

Кіссінджер зауважив, що радянська дипломатія поєднувала максимальні вимоги з мінімальними поступками.

Метою ніколи не було досягнення угоди, а легітимізація здобутків Кремля і вимагання більшого.

Сучасна Росія адаптувала це до епохи пропаганди.

Дезінформація відіграє ту роль, яку колись відігравала ідеологія. Ті самі звички зберігаються: заперечувати, затягувати і обманювати, доки за кордоном не настане втома, а всередині країни не зросте цинізм.

Кожна зустріч з російськими чиновниками відбувається за звичним сценарієм.

Спочатку вони завалюють стіл неправдами та зайвими деталями, змушуючи опонентів витратити години на виправлення брехні.

Потім вони апелюють до морального релятивізму – зви-

Лавров, як і Громико до нього, втілює радянську спадщину переговорів як театру. Reuters

нувачуючи опонента саме в тому, що самі роблять: коло-ніалізмі, лицемірстві чи подвійних стандартах.

По-третє, вони представляють агресію як реакцію, окупацію як захист, а геноцид як самооборону.

Це цинічне перевертання цінностей, розраховане на паралізування демократичних суспільств.

Розуміння цього методу є життєво важливим не тільки для українських дипломатів, але й для всіх, хто має справу з Москвою.

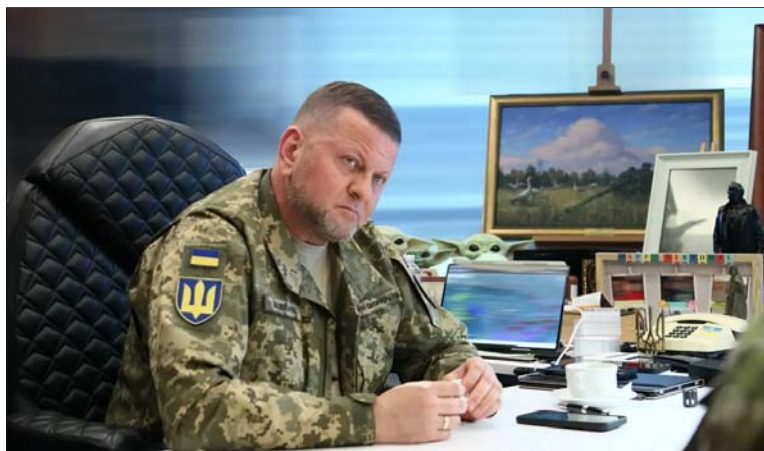
Переговори з Росією – це не розмова, це змагання волі.

Росіяни випробовують витривалість, використовують емпатію і інтерпретують кожен жест доброї волі як слабкість.

Єдина мова, яку поважає Кремль, – це послідовність, підкріплена силою.

Для України дипломатія в умовах війни стала такою ж важливою, як і військова стратегія.

З перших днів повномасштабного вторгнення українські військові та дипломати працюють пліч-о-пліч, щоб забезпечити підтримку, зброю та санкції.

На полі бою перемогу визначає чіткість місії. За столом переговорів – чіткість принципів. І те, і інше вимагає витривалості, дисципліни та єдності.

Саме тому **Україна повинна готувати своїх переговорників так само ретельно, як і своїх солдатів.**

Необхідними є підготовка, психологічна стійкість та знання методів опонента.

Ми повинні передбачати маніпуляції, протистояти втомі та зберігати ініціативу.

Як і в бою, ми не можемо дозволити Росії диктувати темп або умови.

Наше завдання – викривати брехню Москви, а не пристосовуватися до неї.

Для цього потрібно розуміти не тільки те, що говорить Росія, але й те, як вона говорить.

«Метод Громико» базується на нескінченній балаканині, щоб замаскувати агресію під розумні аргументи.

Сучасний російський підхід додає до цього ще й по-стправдиву пропаганду.

Захід повинен перестати плутати це з справжніми переговорами.

Кожна година, витрачена на дебати з російськими посланцями, які не мають повноважень на компроміс, – це година, вкрадена у захисту свободи.

Історія дає уроки.

У 1973 році, після років виснажливих переговорів, було підписано В'єтнамські мирні угоди. Переговори тривали п'ять років – 68 зустрічей між Генрі Кіссінджером і його північно-в'єтнамським колегою.

Мир настав лише тоді, коли змінився військовий баланс на місцях, а не тому, що його домоглися самі переговори.

Урок очевидний: дипломатія досягає успіху лише тоді, коли її підтримує сила.

Сьогодні міністерство закордонних справ Росії діє як продовження її військової машини.

Воно виграє час для переозброєння, поширює брехню, щоб розколоти союзи, і використовує міжнародні інституції як щит для агресії.

Посли Москви блокують резолюції, розмивають санкції і вдають із себе посередників, тоді як їхня армія націлена на цивільне населення.

Україна не відкидає миру. Ми відкидаємо капітуляцію, замасковану під мир.

Справедливе врегулювання має відновити нашу територіальну цілісність, забезпечити відповідальність за військові злочини та гарантувати, що жоден агресор більше ніколи не загрожуватиме Європі з Москви.

Будь-що менше означало б зраду не тільки українців, але й принципи, які забезпечують безпеку та свободу вільного світу.

Україна боротиметься на всіх фронтах – військовому, політичному та дипломатичному – доки не буде відновлено справедливості і безпеку.

Ми не дозволимо, щоб виснаження замінило переконання або щоб брехня підірвала правду.

Наша сила полягає не тільки в наших солдатах, але й у чіткості нашої мети: **мир через перемогу, а не ілюзії.**

Валерій ЗАЛУЖНИЙ,
посол України у Великій Британії,
колишній головнокомандувач ЗСУ

<https://nypost.com/>
10 листопада 2025 року